

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Łodzi

LLO.410.012.01.2019

Grzegorz Schreiber
Marszałek Województwa Łódzkiego
Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego
ul. Piłsudskiego 8
90-051 Łódź

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

zmienione zgodnie z treścią uchwały nr KPK-KPO.443.199.2019 Zespołu
Orzekającego Komisji Rozstrzygającej w Najwyższej Izbie Kontroli
z dnia 12 grudnia 2019 r

P/19/048 – Postępowanie z odpadami komunalnymi po przetworzeniu w instalacjach mechaniczno-
biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych (MBP)

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Łodzi
ul. Kilińskiego 210, 90-980 Łódź
T +48 42 239 32 00, F +48 42 239 32 90
llo@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego ¹ , ul. Piłsudskiego 8, 90-051 Łódź
Kierownik jednostki kontrolowanej	Grzegorz Schreiber Marszałek Województwa Łódzkiego ² , od 23 listopada 2018 r. Poprzednio w okresie od 2 grudnia 2014 r. do 22 listopada 2018 r. Marszałkiem był Witold Stępień.
Zakres przedmiotowy kontroli	(dowód: akta kontroli str. 5-8) Zapewnienie wystarczających mocy przerobowych dla odzysku i recyklingu odpadów komunalnych po procesie przetworzenia w instalacjach mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych. Zapewnienie odzysku i recyklingu odpadów powstałych w wyniku ich przetworzenia w instalacjach mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych (MBP). Działania na rzecz ograniczenia składowania odpadów komunalnych. Działania na rzecz zgodnego z przepisami prawa unieszkodliwiania odpadów na składowiskach odpadów.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2016 r. do dnia zakończenia kontroli, z wykorzystaniem dowodów sporządzanych przed/po tym okresie.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi
Kontrolerzy	1. Dariusz Krawczyk, doradca techniczny, upoważnienie do kontroli nr LLO/144/2019 z 21 czerwca 2019 r. 2. Katarzyna Marciniak, starszy inspektor k.p., upoważnienie do kontroli nr LLO/143/2019 z 21 czerwca 2019 r. (dowód: akta kontroli str. 1-4)

¹ Dalej: „Urząd”

² Dalej: „Marszałek”.

³ Dz. U. z 2019 r. poz. 489 ze zm., dalej: „ustawa o NIK”.

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Sejmik Województwa Łódzkiego⁵ uchwalił Plan gospodarki odpadami dla województwa łódzkiego na lata 2016-2022 z uwzględnieniem lat 2023-2028⁶ na podstawie projektu opracowanego przez Zarząd Województwa Łódzkiego⁷. W Planie wskazano kierunki działań w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi, w tym cele i zadania na rzecz zapobiegania powstawaniu odpadów. Uchwalenie tego dokumentu poprzedzone było wymaganą procedurą opiniowania i uzgadniania, zapewniono również udział społeczeństwa na etapie jego tworzenia i dokonywania aktualizacji. Analizy stanu gospodarki odpadami w województwie, stanowiącej podstawę do opracowania Planu, dokonano z wykorzystaniem danych pochodzących ze sprawozdań z gospodarowania odpadami komunalnymi za 2014 r. oraz raportów Wojewódzkiego Systemu Odpadowego.

W Urzędzie prowadzono i aktualizowano bazę danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami (BDO), w tym rejestr podmiotów wprowadzających produkty, produkty w opakowaniach i gospodarujących odpadami. Wpisy w rejestrze, dokonywane przez uprawnionych pracowników, obejmowały wszystkie informacje wymagane art. 52 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach⁸.

W województwie łódzkim wszyscy zarządzający instalacjami do przetwarzania odpadów komunalnych oraz składowiskami odpadów posiadali aktualne decyzje w sprawie pozwoleń zintegrowanych. Marszałek w wymaganym terminie nie dokonał jednak przeglądu tych decyzji pod kątem spełnienia konkluzji BAT⁹.

Gospodarowanie odpadami monitorowane było na podstawie sprawozdań z realizacji Planu, sporządzanych za okresy trzyletnie na podstawie danych pozyskiwanych od wójtów, burmistrzów i prezydentów miast. Marszałek nie posiadał bieżących informacji o masie i sposobie zagospodarowania odpadów powstałych po przetworzeniu w instalacjach MBP.

W Planie ustalono działania na rzecz zgodnego z przepisami prawa unieszkodliwiania odpadów na składowiskach odpadów. Marszałek nadzorując funkcjonowanie składowisk odpadów, planował i realizował kontrole w zakresie przestrzegania przepisów o ochronie środowiska, przeprowadzał kontrole doraźne oraz zlecał innym organom przeprowadzenie kontroli w ramach posiadanych kompetencji.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną, jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Dalej: „Sejmik”.

⁶ Uchwałą Nr XL/502/17 z dnia 20 czerwca 2017 r., dalej: „w.p.g.o.” lub „Plan”.

⁷ Dalej: „Zarząd” lub „ZWL”.

⁸ Dz. U. z 2019, poz. 701 ze zm., dalej: „ustawa o odpadach”.

⁹ Dokument sporządzony na podstawie dokumentu referencyjnego BAT, przyjmowany przez Komisję Europejską, w drodze decyzji, zgodnie z przepisami dotyczącymi emisji przemysłowych, formułujący wnioski dotyczące najlepszych dostępnych technik, ich opisu, informacji służącej ocenie ich przydatności, wielkości emisji powiązanych z najlepszymi dostępnymi technikami, powiązanego monitoringu, powiązanych poziomów zużycia oraz, w stosownych przypadkach, odpowiednich sposobów przeprowadzenia remediacji; DECYZJA WYKONAWCZA KOMISJI (UE) 2018/1147 z dnia 10 sierpnia 2018 r. ustanawiająca konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do przetwarzania odpadów zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe¹⁰ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Zapewnienie wystarczających mocy przerobowych dla odzysku i recyklingu odpadów komunalnych po procesie przetworzenia w instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych

Opis stanu faktycznego

1.1. Uchwałą nr 1020/16 ZWŁ z dnia 31 sierpnia 2016 r. przyjęto projekt „Planu gospodarki odpadami dla województwa łódzkiego na lata 2016-2022 z uwzględnieniem lat 2023-2028” zawierający załączniki: „Plan inwestycyjny dla województwa łódzkiego¹¹, Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu województwa łódzkiego oraz Prognozę oddziaływania na środowisko. Projekt planu gospodarki odpadami wraz z załącznikami przekazano do opiniowania: organom wykonawczym gmin oraz związków międzygminnych z województwa łódzkiego, Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Łodzi, Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu w Łodzi, właściwemu dyrektorowi regionalnego zarządu gospodarki wodnej w zakresie związanym z ochroną wód. Projekt dokumentów udostępniono społeczeństwu¹².

(dowód: akta kontroli str. 9-11)

Po przeprowadzonej procedurze opiniowania i uzgadniania dokumentów, w czerwcu 2017 r. Sejmik uchwalił w.p.g.o. (wcześniej obowiązywał Plan gospodarki odpadami województwa łódzkiego 2012¹³).

(dowód: akta kontroli str. 12, 36-51)

Zgodnie z art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska oraz niektórych innych ustaw¹⁴ dokonano¹⁵ aktualizacji Planu w zakresie wyznaczenia w województwie łódzkim¹⁶ miejsc spełniających warunki magazynowania odpadów dla zatrzymanych pojazdów wraz z odpadami, naruszających szczegółowe wymagania dla transportu odpadów, przemieszczających odpady do nieuprawnionego odbiorcy lub naruszających przepisy o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów.

(dowód: akta kontroli str. 13-16, 52-66)

Stosownie do art. 38 ustawy o odpadach, Sejmik podjął uchwałę¹⁷ w sprawie wykonania w.p.g.o. W kontrolowanym okresie ww. uchwała była trzykrotnie zmieniana¹⁸, w każdym przypadku w zakresie ustalenia dla poszczególnych regionów gospodarki odpadami komunalnymi, regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych oraz wskazania instalacji przewidzianych do zastępczej obsługi regionów w przypadku, gdy regionalna instalacja uległa awarii lub nie może przyjmować odpadów z innych przyczyn.

(dowód: akta kontroli str. 17-35)

Uchwalony w.p.g.o. został zaskarżony przez dwa podmioty.

¹⁰ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana, jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹¹ Zwany dalej Planem Inwestycyjnym.

¹² Na stronie BIP Samorządu Województwa Łódzkiego, w prasie (publikacja w Dzienniku Łódzkim 2 września 2016 r.), na tablicy ogłoszeń Urzędu Marszałkowskiego, w Departamencie Rolnictwa i Ochrony Środowiska.

¹³ Uchwała Sejmiku nr XXVII/481/12 z dnia 21 czerwca 2012 r.

¹⁴ Dz. U. z 2018 r., poz. 1479.

¹⁵ Uchwała Sejmiku Nr IV/70/19 z dnia 26 lutego 2019 r., podjęta po przeprowadzeniu stosownej procedury opiniowania.

¹⁶ Wyznaczono trzy lokalizacje na terenie powiatów: kutnowskiego, rawskiego i bełchatowskiego.

¹⁷ Uchwała Nr XL/503/17 z dnia 20 czerwca 2017 r.

¹⁸ Uchwałą Nr LVII/676/18 z dnia 10 lipca 2018 r., uchwałą Nr LVII/709/18 z dnia 30 października 2018 r. oraz uchwałą Nr IV/68/19 z dnia 26 lutego 2019 r.

Spółka z siedzibą w Częstochowie (zwana dalej: „Skarżącą” lub „Spółką”) zaskarżyła w całości uchwałę Sejmiku z dnia 20 czerwca 2017 r. w sprawie uchwalenia Planu. W skardze złożonej w dniu 21 lipca 2017 r. do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi (WSA), zarzucono organowi administracji, który wydał zaskarżony akt:

- pominięcie w Planie oraz w Planie Inwestycyjnym, instalacji Spółki, tj. Regionalnego Zakładu Zagospodarowania Odpadów wraz ze składowiskiem odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, a tym samym uniemożliwienie uzyskania przez Skarżącą pozwolenia zintegrowanego oraz pozbawienie możliwości finansowania instalacji ze środków Unii Europejskiej lub funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej, w konsekwencji uniemożliwienie uzyskania przez instalację statusu RIPOK pomimo, że Skarżąca rozpoczęła budowę przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej ustawę o odpadach (tj. przed dniem 6 lutego 2015 r.) oraz posiada ostateczną decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach sprzed 1 stycznia 2012 r.,
- nieujęcie w treści Planu Regionalnego Zakładu Zagospodarowania Odpadów wraz ze składowiskiem odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, pomimo iż prawo do posiadania statusu takiej instalacji i prawo do ujęcia jej w nowym planie gospodarki odpadami komunalnymi i planie inwestycyjnym nabyte zostały przez Skarżącą w oparciu o poprzednio obowiązujący Plan gospodarki odpadami województwa łódzkiego 2012,
- zaniechanie należytego i wyczerpującego poinformowania Skarżącej o okolicznościach faktycznych i prawnych mogących mieć wpływ na ustalenie jej praw będących przedmiotem postępowania,
- naruszenie przepisów dotyczących procedury sporządzania i uchwalania zarówno projektu wojewódzkiego planu gospodarki odpadami dla województwa łódzkiego, jak również na etapie opracowywania projektu inwestycyjnego.

Naczelny Sąd Administracyjny (NSA), wyrokiem z dnia 14 czerwca 2019 r., uchylił zaskarżony wyrok WSA z dnia 13 listopada 2018 r., oddalający skargę i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania. Termin rozprawy nie został wyznaczony.

(dowód: akta kontroli str. 68-69)

W drugiej skardze z dnia 8 sierpnia 2017 r. skarżący wskazał, że kwestionuje uchwałę Sejmiku z uwagi na nieuwzględnienie w niej ujętych we wniosku instalacji: do doczyszczania selektywnie zbieranych frakcji odpadów z mocą przerobową 20.000 Mg/rok, do recyklingu odpadów budowlanych i rozbiórkowych z mocą przerobową 50.000 Mg/rok), do produkcji paliwa RDF z mocą przerobową 20.000 Mg/rok oraz planowanej Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych z mocą przerobową dla części mechanicznej 30.000 Mg/rok oraz dla części biologicznej 15.000 Mg/rok - RIPOK MBP.

Zaskarżonej uchwale zarzucono również m.in.:

- pozbawienie prawa do zaopiniowania przez organy wykonawcze gmin oraz związków międzygminnych z obszaru województwa projektu Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami 2016 w stosunku do istotnych zmian wprowadzonych do projektu i objętych zaskarżoną uchwałą;
- przekazanie projektu wojewódzkiego planu gospodarki odpadami do zaopiniowania, a projektu planu inwestycyjnego do uzgodnienia, ministrowi właściwemu do spraw środowiska w wersji, która nie podlegała efektywnemu zaopiniowaniu przez organy wykonawcze gmin i związków międzygminnych;
- wyłączenie możliwości wzięcia realnego udziału w opracowaniu WPGO 2016 przez społeczeństwo, z uwagi na pozbawienie go możliwości odniesienia się do niektórych kluczowych zapisów w.p.g.o.;

– sformułowanie treści w.p.g.o. w zaskarżonym zakresie w sposób niezgodny z uchwałą Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2016 r. w sprawie Krajowego planu gospodarki odpadami 2022.

NSA wyrokiem z dnia 8 maja 2019 r. uchylił wyrok WSA z dnia 13 listopada 2018 r. oddalający skargę i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania. Termin rozprawy nie został wyznaczony.

(dowód: akta kontroli str. 67-69)

Na podstawie art. 37 ust. 1 ustawy o odpadach podjęto działania na rzecz aktualizacji w.p.g.o. Uchwałą ZWŁ¹⁹ przystąpiono do opracowania projektu Planu gospodarki odpadami dla województwa łódzkiego na lata 2019-2025 z uwzględnieniem lat 2026-2031 wraz z załącznikami: Planem inwestycyjnym, Programem usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu województwa łódzkiego oraz Prognozą oddziaływania na środowisko.

(dowód: akta kontroli str. 70-72)

1.2. Na potrzeby opracowania projektu w.p.g.o. Zarząd powołał²⁰ Zespół, w skład którego wchodziłi wskazani przedstawiciele: Departamentu Polityki Regionalnej Urzędu, Biura Planowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi, Urzędu Miasta Łodzi, Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Łodzi oraz Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi. Do zadań Zespołu należało analizowanie, konsultowanie, opiniowanie i doradztwo w procesie sporządzania projektu Planu. Spotkania przedmiotowego Zespołu odbywały się okresowo²¹. Na bieżąco prowadzona była korespondencja z członkami Zespołu. Drogą elektroniczną przekazywane były m.in. materiały robocze i informacje.

(dowód: akta kontroli str. 73-75, 357-359)

Plan (wraz z załącznikami) został opracowany przez podmiot zewnętrzny, wybrany w trybie przetargu nieograniczonego. Szczegółowy opis przedmiotu zamówienia określony został w umowie²². W odniesieniu do wymagań dotyczących Planu wskazano elementy wymagane art. 35 ustawy o odpadach. Ustalono również wymagania dotyczące zawartości załączników. Przedmiot zamówienia został wykonany terminowo, w ustalonym zakresie, i został odebrany przez zamawiającego bez uwag²³.

(dowód: akta kontroli str. 76-93, 350-356, 369-388)

Bieżące opiniowanie projektów dokumentów tworzonych na etapie ich opracowywania było zadaniem Wydziału Ochrony Przyrody i Polityki Ekologicznej Departamentu Rolnictwa i Ochrony Środowiska (DROŚ) Urzędu. W celu realizacji tego zadania Wykonawca raportował realizację postępu prac, wskazując zaawansowanie poszczególnych zadań i udostępniając do opiniowania przygotowane opracowania. Istniejący system gospodarki odpadami komunalnymi w województwie łódzkim, proponowane zmiany w tym zakresie, metodyka opracowania Planu, w tym metodyka prognozowania ilości odpadów (morfologia w ujęciu historycznym, dane statystyczne, dane ze sprawozdań gmin z realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi) były przedmiotem posiedzeń Zespołu. Za pomocą specjalnie utworzonej skrzynki elektronicznej wpgo_lodz@atmoterm.pl dokonywana była bieżąca wymiana informacji pomiędzy członkami Zespołu oraz przekazywane były ustalenia z prac Zespołu.

(dowód: akta kontroli str. 360-361, 367-368, 389-443)

¹⁹ Nr 292/19 z dnia 7 marca 2019 r.

²⁰ Uchwała Nr 1002/15 z dnia 8 września 2015 r.

²¹ W dniach: 5.10.2015 r., 19.10.2015 r., 23.06.2016 r.

²² Umowa Nr 260/RŚ/2015 z dnia 21 września 2015 r.

²³ Protokoły odbioru z dnia 2.12.2015 r. dla etapu I i z dnia 27.07.2016 r. dla etapu II.

1.3. Rodzaje i ilości odpadów komunalnych odebranych i zebranych oraz poddanych poszczególnym procesom odzysku bądź unieszkodliwiania określono – na etapie opracowania Planu – na podstawie danych zawartych w sprawozdaniach wójtów, burmistrzów lub prezydentów miast z realizacji zadań w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi za 2014 r. Źródłem danych były także raporty wygenerowane z Wojewódzkiego Systemu Odpadowego – bazy danych prowadzonej przez Marszałka.

Obowiązujący system zagospodarowania zmieszanych odpadów komunalnych w województwie łódzkim polegał na przetwarzaniu ich w instalacjach do mechaniczno-biologicznego przetwarzania lub w samodzielnych sortowniach. Na terenie województwa nie funkcjonowała instalacja do termicznego przekształcania zmieszanych odpadów komunalnych.

Według ww. danych z 2014 r., masa komunalnych odpadów odebranych i zebranych wyniosła ogółem 648.590 Mg (masa odpadów selektywnie zebranych w punktach selektywnej zbiórki odpadów²⁴ - 10.439 Mg). W strumieniu odpadów komunalnych masa odpadów zmieszanych (kod 20 03 01) wynosiła 441.012 Mg i stanowiła 68% masy odpadów komunalnych. Przetworzone odpady komunalne poddane unieszkodliwieniu poprzez składowanie (proces D5) o masie 341.352 Mg stanowiły 52,6% odpadów odebranych i zebranych.

Analiza strumieni odpadów kierowanych do instalacji MBP (odpady o kodzie 20 03 01 – niesegregowane/zmieszane odpady komunalne) dokonana została dla poszczególnych regionów. Każdorazowo sporządzony został bilans istniejących oraz planowanych mocy przerobowych instalacji MBP w stosunku do prognozowanej masy wytworzonych odpadów komunalnych w regionie. We wnioskach wynikających z analizy możliwości przetwarzania odpadów w instalacjach MBP wskazywano, że:

- W regionie I funkcjonująca regionalna instalacja w Krzyżanówku posiadająca przepustowość 80 000 Mg/rok części mechanicznej oraz 33 000 Mg/rok części biologicznej, w 2014 r. miała wystarczającą moc do przetworzenia odpadów w części mechanicznej, jednak przepustowość części biologicznej była niewystarczająca. Uznano za konieczną rozbudowę części biologicznej tej instalacji oraz modernizację części mechanicznej bez zmiany mocy przerobowej instalacji, a także budowę nowej instalacji MBP w Piaskach Bankowych.
- W regionie II funkcjonujące 2 regionalne instalacje MBP o łącznej przepustowości części mechanicznej 150 000 Mg/rok oraz o łącznej przepustowości części biologicznej 80 000 Mg/rok (w Ruszczynie i Dylowie) miały niewystarczające moce do przetworzenia odpadów. Jako konieczną wskazano rozbudowę obu ww. instalacji oraz rozbudowę istniejącej instalacji zastępczej MBP do RIPOK (Wieluń) i rozbudowę sortowni do instalacji RIPOK MBP (Łódź). Planowana przepustowość tych instalacji w 2022 r. ma wynieść 298 000 Mg/rok w części mechanicznej oraz 180 000 Mg/rok w części biologicznej.
- W regionie III funkcjonujące 4 regionalne instalacje MBP (w Julkowie, Pukininie, Płoszowie i Różannie) posiadają moce przerobowe wystarczające do przetworzenia całej masy zmieszanych odpadów komunalnych (20 03 01) odbieranych w regionie. Po planowanej rozbudowie 1 instalacji (w Płoszowie) osiągną łączną przepustowość dla części mechanicznej 175 500 Mg/rok oraz dla części biologicznej 114 750 Mg/rok.

W przypadku wszystkich regionów wskazano, że występujący nadmiar mocy przerobowych poszczególnych instalacji zostanie wykorzystany do doczyszczania

²⁴ Zwanych dalej „PSZOK”.

frakcji odpadów zbieranych selektywnie. Dodatkowo instalacje będą pełniły rolę instalacji zastępczych wobec siebie.

W ustalonym w Planie docelowym modelu systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, dla odpadów wytwarzanych w wyniku procesów przetwarzania w instalacjach MBP przewidziano dalszy sposób ich zagospodarowania, m.in.:

- dla strumienia frakcji materiałowych (szkło, papier, tworzywa sztuczne, metal) skierowanie do sortowni odpadów selektywnie zebranych w celu doczyszczania,
- dla frakcji przewidzianych do dalszego wykorzystania (m.in. kody: 19 12 01; 19 12 02; 19 12 03; 19 12 04 oraz odpady o kodach z podgrupy: 15 01; 16 02; 16 06; 20 01), przewidziano ich przygotowanie do odzysku, w tym do recyklingu lub przetworzenia umożliwiającego ich unieszkodliwienie,
- frakcję o odpowiednim składzie materiałowym i cechach fizykochemicznych, kwalifikującą odpad jako paliwo alternatywne, przewidziano jako materiał do zastosowania zarówno w piecach cementowych, ciepłowniach oraz innych instalacjach termicznego przekształcania odpadów.

(dowód: akta kontroli str. 94)

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi w województwie łódzkim wykazała występowanie następujących problemów:

- niewystarczające działania prowadzone przez samorządy gminne związane z monitorowaniem przedsiębiorców w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów z terenu gminy,
- niewystarczającą świadomość ekologiczną mieszkańców w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
- zbyt duży udział zmieszanych odpadów komunalnych w całym strumieniu odpadów komunalnych,
- brak aktualnych badań w zakresie składu morfologicznego odpadów,
- brak kompleksowych rozwiązań zapewniających zagospodarowanie odpadów wydzielonych w RIPOK-ach, zwłaszcza frakcji nienadających się do recyklingu, a posiadającym wartość opałową większą od 6 MJ/kg,
- zbyt mały udział selektywnego zbierania u źródła.

(dowód: akta kontroli str. 94)

Województwo Łódzkie nie zlecało wykonania badania morfologii odpadów komunalnych. W ustalonym w Planie harmonogramie działań strategicznych, mających na celu poprawę systemu gospodarowania odpadami, przewidziano ciągłe prowadzenie przez gminy i przedsiębiorców badań składu morfologicznego odpadów komunalnych.

(dowód: akta kontroli str. 94, 1466-1480)

Wyjaśniając przyczyny niewykonania badań morfologii wytwarzanych odpadów komunalnych w województwie dla ustalenia udziału poszczególnych frakcji odpadów, Marszałek wskazał, że „Przepisy prawa nie nakładają na samorząd województwa obowiązku przeprowadzenia badań morfologii wytwarzanych odpadów komunalnych. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2016 poz. 2167) badania morfologii odpadów mogą być wykonane na zlecenie gminy lub podmiotu odbierającego odpady komunalne na podstawie umowy z właścicielem nieruchomości, w celu obliczenia poziomów recyklingu niektórych frakcji odpadów komunalnych tj. papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła”.

(dowód: akta kontroli str. 1466-1480)

1.4. Projekt Planu wraz z załącznikami podlegał ocenie oddziaływania na środowisko. Dokument ten oraz opracowana Prognoza oddziaływania na

środowisko były przedmiotem konsultacji społecznych przeprowadzonych we wrześniu 2016 r.²⁵.

Zgłoszone w toku opiniowania i konsultacji uwagi i wnioski zawarte zostały w opracowaniu pn. „Podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko Planu gospodarki odpadami dla województwa łódzkiego na lata 2016-2022 z uwzględnieniem lat 2023-2028, wraz z uzasadnieniem”, stanowiącym załącznik nr 3 do Planu.

W procesie opiniowania projektu w.p.g.o. organy wykonawcze gmin i związków międzygminnych zgłosiły m.in. uwagi dotyczące:

- błędnego wyliczenia istniejących i potencjalnych mocy instalacji MBP, na skutek nieuwzględnienia instalacji w Rudzie jako RIPOK²⁶. Uwagi te zostały uwzględnione (instalację w Rudzie ujęto w Planie jako RIPOK w zakresie MBP);
- ustalonego w Planie połączenia regionu II i regionu IV, mogącego powodować, że instalacje MBP znajdujące się w regionie II nie będą w stanie obsłużyć przewidywanej ilości zmieszanych odpadów komunalnych²⁷. Uwagi nie uwzględniono, bowiem według stanowiska Urzędu, podział na regiony został dokonany na podstawie wyników analizy istniejącego stanu gospodarki odpadami;
- przewidywanych skutków wprowadzenia systemu selektywnego zbierania odpadów zielonych i innych bioodpadów u źródła. W przedkładanych argumentach wskazywano, że wprowadzenie takiego obowiązku na terenie gmin wiejskich może spowodować nieuzasadniony wzrost kosztów²⁸ w sytuacji, gdy ten rodzaj odpadów jest wykorzystywany w celach gospodarczych (kompostowanie). W Planie nie uwzględniono uwagi, że względu na zgodność zapisów w projekcie z celami i kierunkami działań ustalonymi w Krajowym Planie Gospodarowania Odpadami 2022.

(dowód: akta kontroli str. 94)

W ramach procesu opiniowania w.p.g.o. i uzgadniania Planu Inwestycyjnego Minister Środowiska zakwestionował znaczące przewymiarowanie mocy przerobowych instalacji w zakresie termicznego przekształcania odpadów komunalnych i pochodzących z przetworzenia odpadów komunalnych oraz składowisk²⁹, jako całkowicie niezgodne z hierarchią sposobów postępowania z odpadami. W procesie opiniowania w.p.g.o. nadal wskazywano na zbyt wysoki (ok. 93%) udział metody termicznej w zestawieniu z mocą przerobową cementowni i planowanych spalarni, ponadto dokumenty wymagały dodatkowych wyjaśnień w zakresie niespójności dotyczących rozbudowy i budowy nowych składowisk odpadów³⁰. Wszystkie zgłaszane uwagi zostały uwzględnione i ostatecznie Minister Środowiska zaopiniował pozytywnie w.p.g.o. oraz uznał projekt Planu Inwestycyjnego za uzgodniony w dniu 31 maja 2017 r.

(dowód: akta kontroli str. 95-210)

1.5. Dla celów oszacowania w w.p.g.o. prognozowanej masy odpadów oraz wielkości ich poszczególnych frakcji na lata 2016-2022 wykorzystano dane z gminnych sprawozdań w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi w 2014 r. W w.p.g.o. ujętych zostało siedem istniejących na terenie województwa łódzkiego instalacji MBP o statusie regionalnych instalacji do przetwarzania

²⁵ Ogłoszenie o przystąpieniu do konsultacji zamieszczono: na stronie BIP Samorządu Województwa Łódzkiego, w prasie lokalnej (publikacja 2 września 2016 r.), na tablicy ogłoszeń Urzędu.

²⁶ Uwagi w tym zakresie zgłosiły gminy: Ostrówek, Wierzchlas, Osjaków, Czarnożyły, Wieluń, Konopnica, Mokrsko, Biała, Państwów.

²⁷ Uwaga zgłoszona przez Gminę Sulmierzyce.

²⁸ Uwaga zgłoszona m.in. przez gminy: Białaczów, Brąszewice.

²⁹ Opinia i uwagi Ministra Środowiska do pisma z dnia 27 października 2016 r. znak RŚII.721.70.1362016.MK

³⁰ Opinia i uwagi Ministra Środowiska DGO-V.4050.32.2016.KR z 13 stycznia 2017 r. do pisma z dnia 16 grudnia 2016 r. RŚII.721.70.136.2016.MK

odpadów komunalnych, w trzech regionach gospodarki odpadami, w których łączna przepustowość wynosiła:

- części mechanicznej – w 2016 r. – 403,5 Mg/rok, w 2018 r. – 601,5 Mg/rok, docelowo w 2022 r. – 603,5 Mg/rok,
- części biologicznej – w 2016 r. – 221,75 Mg/rok, w 2018 r. – 361,25 Mg/rok, docelowo w 2022 r. – 367,25 Mg/rok.

Moce przerobowe istniejących instalacji były zgodne z decyzjami administracyjnymi oraz pozwoleniami określającymi stan formalno-prawny w zakresie gospodarowania odpadami.

Dla funkcjonujących w poszczególnych regionach instalacji MBP ustalono bilans istniejących i planowanych mocy przerobowych w stosunku do prognozowanej masy wytwarzanych odpadów komunalnych w poszczególnych regionach. Według prognoz dla roku 2018 oraz roku 2022, we wszystkich regionach występował nadmiar mocy przerobowych³¹. W 2018 r. nadmiar ten w części mechanicznej określono na poziomie 74.828 Mg/rok, a w części biologicznej na poziomie 97.913 Mg/rok. W 2022 r. nadmiar mocy dla części mechanicznej prognozowano na poziomie 161.548 Mg/rok, a dla części biologicznej 164.273 mg/rok. W odniesieniu do prognozowanej masy odpadów do przetworzenia w instalacjach MBP nadmiary mocy stanowiły w 2018 r.: dla części mechanicznej 14,2%, dla części biologicznej 49,6%. Według prognoz dla roku 2022 wskaźniki te określono odpowiednio na 33,2% oraz 70,9%.

W uzasadnieniu występowania nadmiaru mocy przerobowych instalacji MBP nad prognozowaną masą wytwarzanych, zmieszanych odpadów komunalnych, wskazywano, że wolne moce wykorzystane zostaną do doczyszczania frakcji odpadów zbieranych selektywnie, co umożliwi osiągnięcie wymaganych prawem poziomów odzysku i recyklingu wybranych frakcji materiałowych. Instalacje będą również pełnić funkcje instalacji zastępczych.

(dowód: akta kontroli str. 94)

W Planie wykazane zostały instalacje funkcjonujące w systemie przetwarzania odpadów, w tym odpadów wytworzonych w wyniku przetworzenia w instalacjach MBP. Według tych danych instalacje funkcjonujące na terenie województwa łódzkiego na koniec 2014 r. oraz ich moce przerobowe istniejące i prognozowane w perspektywie lat 2016-2022 przedstawiały się następująco:

- 18 instalacji do doczyszczania selektywnie zebranych frakcji odpadów komunalnych (w tym siedem instalacji MBP). Łączna suma mocy przerobowych tych instalacji określona została na 1.013.350 Mg/rok. W perspektywie lat 2016-2022 przewidziano modernizację 11 instalacji do doczyszczania selektywnie zebranych frakcji odpadów komunalnych (sortowni) zwiększającą roczne moce przerobowe tych instalacji o 158,5 Mg.
- dziewięć kompostowni przetwarzających odpady zielone i inne bioodpady (sześć posiadało status RIPOK, trzy pozostałe status instalacji zastępczych). Łączna roczna moc tych instalacji określona została w Planie na 76.954 Mg. Przewidziano modernizację i rozbudowę 6 instalacji, w wyniku czego roczna moc przerobowa tych instalacji zwiększy się z 26.945 Mg w 2016 r. do 103.600 Mg w 2018 r.

³¹ Dla części mechanicznej prognozowany w Planie nadmiar mocy dla instalacji MBP: w regionie I wynosił w 2018 r. - 29.019 Mg/rok, w 2022 r - 44.965 Mg/rok, w regionie II wynosił w 2018 r. - 19.032 Mg/rok w 2022 r. - 64.734 Mg/rok i w regionie III wynosił w 2018 r. - 26.777 Mg/rok oraz w 2022 r. 51.849 Mg/rok. Dla części biologicznej prognozowane nadmiary mocy wynosiły odpowiednio: dla regionu I 22.009 Mg/rok i 29.982 Mg/rok, dla regionu II 40.516 mg/rok i 63.367 Mg/rok oraz dla regionu III 35.388 Mg/rok i 52.924 Mg/rok

- 46 instalacji do recyklingu odpadów tworzyw sztucznych, szkła, papieru, metali, drewna oraz odpadów opakowań wielomateriałowych o łącznej mocy przerobowej 579.208 Mg/rok. Przewidziano rozbudowę i modernizację dwóch instalacji do recyklingu odpadów tworzyw sztucznych i szkła, zwiększającą roczną moc przerobową w tej grupie odpadów o 27.000 Mg. W wyniku przewidzianej modernizacji w 2018 r. przewidziano zwiększenie mas odpadów podlegających przetworzeniu dla tworzyw sztucznych z 6.000 Mg w 2016 r. do 12.000 Mg w 2018 r., oraz dla szkła z 24.000 Mg w 2016 do 45.000 Mg w 2018 r.

Marszałek nie posiadał informacji w zakresie dalszego zagospodarowania odpadów powstałych po przetworzeniu w instalacjach MBP. Dyrektor DROŚ wyjaśnił, że: *Zuwagi na zakres informacji, dotyczących gospodarowania odpadami, przekazywanych marszałkowi województwa przez posiadaczy odpadów w formie „Zbiorczych zestawień danych o rodzajach i ilości odpadów, o sposobach gospodarowania nimi oraz o instalacjach i urządzeniach służących do odzysku i unieszkodliwiania tych odpadów”³², sporządzanych zgodnie z formularzem, opublikowanym w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 8 grudnia 2010 r. w sprawie zakresu informacji oraz wzorów formularzy służących do sporządzania i przekazywania zbiorczych zestawień danych o odpadach (Dz. U. z 2010 r., poz. 1674), tutejszy Organ nie ma możliwości wskazania rodzajów instalacji, w których odzyskowi i recyklingowi poddawane są odpady powstałe w wyniku przetworzenia odpadów komunalnych w instalacjach MBP, jak również określenia masy odpadów pochodzących z MBP, przetworzonych w instalacjach zlokalizowanych na terenie województwa łódzkiego.*

Dane, przekazywane marszałkowi województwa przez zobowiązane podmioty w ww. sprawozdaniach, nie uwzględniają okoliczności wskazywania przez posiadaczy odpadów podmiotu, do którego odpady zostały przekazane. Brak ww. informacji skutkuje sytuacją, w której prześledzenie na poziomie tu. Urzędu drogi konkretnej partii odpadu, jak również postępowania z odpadami przez kolejnych posiadaczy jest niemożliwe. Sporządzane ww. sprawozdania zawierają wyłącznie informacje, dotyczące gospodarowania odpadami przez dany podmiot – wytwarzanie, zbieranie, przetwarzanie. Nie są w nich również wskazywane źródła pochodzenia odpadów zbieranych, czy przetwarzanych.

(dowód: akta kontroli str. 94, 1216-1219)

Zbiorcze zestawienia podlegały ocenie w zakresie prawidłowego i rzetelnego sporządzenia. Weryfikacja sprawozdań była zadaniem Wydziału Opłat Środowiskowych DROŚ.

Zgodnie z wyjaśnieniami Marszałka, „Podstawowym celem dla pracowników ww. Wydziału, w procesie weryfikacji, jest wprowadzenie danych ze zbiorczych zestawień do systemu WSO, które następnie w formie Raportu Wojewódzkiego przekazywany jest do Centralnego Systemu Odpadowego, administrowanego przez Ministra Środowiska”. W wyjaśnieniu wskazano również, że dla zoptymalizowania oraz ujednocnienia działań, wypracowano schemat postępowania, zmierzającego do zatwierdzenia kompletnego zestawienia. W ramach weryfikacji szczegółowej analizie poddawane były m.in.:

- kompletność wszystkich wymaganych danych w zestawieniu;
- użycie prawidłowych jednostek do przedstawienia mas odpadów, właściwej kodyfikacji;
- zgodność danych zamieszczonych w działach powiązanych ze sobą: Działu 2 i Działu 7, Działu 5 Tabeli a i Działu 7 oraz Działu 8, Działu 6 Tabeli a i Działu 8 – np. dane dotyczące rodzajów i ilości wytworzonych odpadów zamieszczone w Dziale 7, w kolumnie „odpady powstające podczas procesu odzysku lub

³² Dalej: „zbiorcze zestawienia”.

unieszkodliwiania" winny zostać uwzględnione również w Dziale 2 – „Zbiorczym zestawieniu danych o rodzajach i ilości wytworzonych odpadów”, natomiast dane o odpadach nieszkodliwionych metodą D5 winny znaleźć się zarówno w Dziale 6 Tabeli a oraz Dziale 8;

- w przypadku sprawozdań posiadaczy odpadów zarządzających składowiskiem odpadów następuje również porównanie zgodności danych dotyczących rodzajów i ilości odpadów umieszczonych na składowisku (unieszkodliwionych metodą D5), pomiędzy zbiorczym zestawieniem danych, a sprawozdaniem o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat.

(Dowód: akta kontroli str. 1426-1430, 1466-1480)

Analiza zbiorczych zestawień danych sporządzonych za lata: 2016, 2017 oraz 2018 przez:

- Eko-Region spółka z o.o. dla instalacji zlokalizowanej w Dylowie A,
 - FBSerwis Kamieńsk Sp. z o.o. dla instalacji w Ruszczyne,
- wykazała, że:
- przeprowadzona została weryfikacja sprawozdań, potwierdzona stosowną adnotacją o zatwierdzeniu sprawozdania,
 - w prowadzonej korespondencji Urząd wskazywał braki i nieprawidłowości w przedkładanej wersji sprawozdań i wzywał do ich uzupełnienia i usunięcia błędów,
 - w katalogu błędów wskazywano: brak danych dotyczących mocy przerobowej instalacji, nieprawidłowe określenie suchej masy odpadów, nieokreślenie rodzajów i ilości odpadów wytworzonych w wyniku funkcjonowania sortowni oraz powstałych w wyniku kompostowania,
 - po weryfikacji skorygowanych sprawozdań (uzupełnieniu braków i usunięciu nieprawidłowości) pracownik Urzędu dokonywał na sprawozdaniu adnotacji „zatwierdzone (kompletne)”,
 - w uwagach nie były zgłaszane nieprawidłowości w zakresie ilości przetwarzanych odpadów komunalnych i zgodności z limitami określonymi w decyzjach.

(Dowód: akta kontroli str. 211, 349)

Marszałek wyjaśnił, że nie ma możliwości w każdym przypadku dokonania weryfikacji analizowanej dokumentacji pod kątem zgodności ze stanem rzeczywistym. Analiza spójności materiału źródłowego w zestawieniu z przedkładaną sprawozdawczością, możliwa jest przede wszystkim w trakcie prowadzenia działań kontrolnych wobec podmiotu. W przypadku stwierdzenia rozbieżności pomiędzy analizowaną u przedsiębiorcy ewidencją, a złożonym zbiorczym zestawieniem danych, podmiot obligowany był do sporządzenia i przesłania korekt wykazów. Marszałek podkreślił, że organem, w którego kompetencji znajduje się kompleksowa kontrola podmiotów pod kątem zgodności prowadzonej działalności z przepisami o ochronie środowiska, jest inspekcja ochrony środowiska. W przypadku odnotowania uchybień Inspekcja informuje pisemnie marszałka województwa o odnotowanych błędach lub brakach w przedkładanej sprawozdawczości.

(Dowód: akta kontroli str. 1466-1480)

1.6. Według sprawozdania z realizacji Planu gospodarki odpadami województwa łódzkiego 2012 za lata 2014-2016, w 2016 r. koszt budowy nowych instalacji MBP³³ wyniósł 56 mln zł, a koszt rozbudowy istniejących instalacji MBP³⁴ - 16,5 mln zł.

Dane pozyskane zostały od zarządzających instalacjami do przetwarzania odpadów komunalnych na etapie sporządzania cytowanego sprawozdania. Urząd nie posiadał

³³ Tabela Nr 58 sprawozdania.

³⁴ Tabela Nr 59 sprawozdania.

danych za okres 2017 r. - czerwiec 2019 r., będą one pozyskiwane od zarządzających instalacjami na potrzeby opracowania w 2020 r. sprawozdania z realizacji w.p.g.o.

Wysokość środków i źródła finansowania modernizacji/budowy instalacji MBP zostały określone w Planie inwestycyjnym³⁵ w sposób następujący:

- na modernizację mechanicznej części instalacji Tonsmeier Centrum Spółka z o.o. w Kutnie, Krzyżanówek, całkowita kwota brutto przewidziana na inwestycję to 10 500 tys. zł, z tego 5 250 tys. zł stanowiły środki własne, pozostała kwota przewidziana do sfinansowania kredytem komercyjnym lub ze środków WFOŚiGW w Łodzi, NFOŚiGW, lub RPO WŁ 2014-2020, planowany termin realizacji – 2018 r.;
- rozbudowa części mechanicznej „EKO-REGION” Sp. z o.o. Dylów „A”, Pajęczno, całkowita kwota brutto przewidziana na inwestycję to 50 000 tys. zł, z tego kwotę 37 000 tys. zł stanowiły środki własne, pozostałe WFOŚiGW w Łodzi lub RPO WŁ 2014-2020, planowany termin realizacji – lata 2018-2022;
- modernizacja instalacji bez zwiększania mocy przerobowych Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Opocznie, Różanna, całkowita kwota brutto przewidziana na inwestycję to 3 690 tys. zł, z tego 2 100 tys. zł z NFOŚiGW, RPO WŁ 2014-2020, planowany termin realizacji – 2020 r.;
- rozbudowa części biologicznej FBSerwis Kamieńsk Sp. z o.o. Ruszczyn, całkowita kwota brutto przewidziana na inwestycję to 12 300 – 14 700 tys. zł, z tego sfinansowana do wysokości 7 500 – 9 000 tys. zł środkami NFOŚiGW, WFOŚiGW w Łodzi, kredytem komercyjnym, planowany termin realizacji – 2018 r.;
- modernizacja ciągu technologicznego części mechanicznej bez zmiany mocy przerobowej ZGO AQUARIUM Sp. z o.o. Pukinin, całkowita kwota brutto przewidziana na inwestycję to 12 300 tys. zł, z tego do wysokości 8 000 tys. zł sfinansowana środkami RPO WŁ 2014-2020, WFOŚiGW w Łodzi, NFOŚiGW, planowany termin realizacji – 2018 r.;
- modernizacja ciągu technologicznego części mechanicznej Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Radomsku, Płoszów, całkowita kwota brutto przewidziana na inwestycję to 15 000 tys. zł, z tego sfinansowana do wysokości 9 990 tys. zł środkami WFOŚiGW w Łodzi, planowany termin realizacji – lata 2019 – 2022;
- modernizacja ciągu technologicznego części mechanicznej i budowa części biologicznej Remondis Sp. z o.o., Łódź, całkowita kwota brutto przewidziana na inwestycję to 30 000 tys. zł, kwota dofinansowania 0 zł, planowany termin realizacji – 2017 r.;
- modernizacja części biologicznej Przedsiębiorstwa Komunalnego Sp. z o.o., Wieluń, całkowita kwota brutto przewidziana na inwestycję to 5 535 tys. zł, kwota dofinansowania 0 zł, planowany termin realizacji – 2018 r.;
- budowa instalacji przez Związek Międzygminny „BZURA”, Piaski Bankowe, gmina Bielawy, całkowita kwota brutto przewidziana na inwestycję to 56 709,5 tys. zł (w tym dla MBP 53 115,2 tys. zł), kwota dofinansowania MBP w wysokości 41 812,5 tys. zł ze środków WFOŚiGW w Łodzi, POiŚ 2014-2020, RPO WŁ 2014-2020, planowany termin realizacji 2017 r.

(dowód: akta kontroli str. 94, 444-445)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

³⁵ Tabela 32 (poz. 93-101) Planu inwestycyjnego.

Sejmik Województwa Łódzkiego uchwalił Plan gospodarki odpadami na lata 2016-2022 z uwzględnieniem lat 2023-2028, sporządzony przez ZWŁ. Uchwalenie tego dokumentu poprzedzone było wymaganą procedurą opiniowania i uzgadniania. Zapewniono udział społeczeństwa na etapie tworzenia i dokonywanych aktualizacji. Analizy stanu gospodarki odpadami w województwie, stanowiącej podstawę do opracowania Planu, dokonano z wykorzystaniem danych pochodzących ze sprawozdań z gospodarowania odpadami komunalnymi za 2014 r. oraz raportów Wojewódzkiego Systemu Odpadowego.

OBSZAR

2. Zapewnienie odzysku i recyklingu odpadów powstałych w wyniku procesu ich przetworzenia w instalacjach MBP

Opis stanu faktycznego

2.1. Marszałek prowadził BDO wpisując do niej dane ujęte w „Rejestrze podmiotów wprowadzających produkty, produkty w opakowaniach i gospodarujących odpadami”³⁶. Prowadzenie Rejestru rozpoczęto z dniem 24 stycznia 2018 r., tj. w terminie określonym w komunikacie Ministra Środowiska z dnia 24 stycznia 2018 r.³⁷ w sprawie daty utworzenia rejestru podmiotów wprowadzających produkty, produkty w opakowaniach i gospodarujących odpadami. W tym dniu pracownicy otrzymali od administratora danych indywidualne loginy oraz hasła dostępu do Rejestru, uprawniające do dokonywania w nim wpisów.

(dowód: akta kontroli str. 353-356, 446)

Analiza wpisów w Rejestrze dla MBP wykazała, że zostały one dokonane z urzędu lub na wniosek podmiotu i zawierały informacje, o których mowa w art. 52 ust. 1 i 2 u.o.d. (imię i nazwisko lub nazwę podmiotu, dane adresowe, numer identyfikacji podatkowej (NIP), informacje o decyzjach dotyczących gospodarki odpadami, informacje związane z zakresem prowadzonej działalności.

(dowód: akta kontroli str. 447-451)

2.2. Według stanu na dzień 2 lipca 2019 r., w Rejestrze dokonano ogółem 2.671 wpisów z urzędu, w tym 1.053 dotyczące rejestracji podmiotów i 1.618 - aktualizacji. Wpisy z urzędu dotyczyły między innymi podmiotów posiadających decyzje w zakresie gospodarowania odpadami. W celu zapewnienia terminowego dokonania wpisów (6 miesięcy od dnia utworzenia rejestru), Marszałek w styczniu 2018 r. wystosował pisma do starostów oraz prezydentów miast, z prośbą o przekazanie list aktualnie obowiązujących decyzji, wydanych przez poszczególne organy. Na podstawie otrzymanych wykazów dokonano rejestracji podmiotów oraz nadano numery rejestrowe.

Na dzień 2 lipca 2019 r. podmioty gospodarcze złożyły 11.128 wniosków o dokonanie wpisu w Rejestrze, w tym 8.790 wniosków o dokonanie wpisu oraz 2.338 wniosków aktualizujących. Wnioski o wpis do Rejestru rozpatrywane były terminowo. W procesie rejestracji podmiotu i nadania numeru rejestrowego dokonywana była weryfikacja kompletności wniosku, a w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości podejmowano działania korygujące (rozmowy telefoniczne, korespondencja e-mailowa, a także listowna). Marszałek po dokonanej weryfikacji aktualizował dane znajdujące się w Rejestrze. Wpisy aktualizowane były zarówno na wniosek zainteresowanych podmiotów, jak i z urzędu.

Według stanu na dzień 2 lipca 2019 r., nadanych zostało 9.772 indywidualnych numerów rejestrowych, w tym 8.719 na wniosek i 1053 z urzędu. Podmioty zostały poinformowane o utworzeniu i aktywacji konta w BDO, a także o identyfikatorze (loginie) i hasle dostępu do tego konta, w formie zawiadomienia.

(dowód: akta kontroli str. 353-356, 500-577)

³⁶ Zwany dalej „Rejestrem”.

³⁷ M.P. z 2018 roku, poz. 118.

W celu rozpowszechnienia informacji dotyczącej utworzenia Rejestru-BDO, Urząd wykorzystał ogólnie przyjęte techniki komunikacji w zakresie obowiązków ustawowych ciążących na podmiotach, tj. zamieścił na stronie BIP Urzędu oraz tablicy ogłoszeń w DROŚ na bieżąco aktualizowaną informację. Podjęto działania informacyjne, polegające na informowaniu klientów przez pracowników DROŚ o nowym obowiązku. Skierowano pisma do wydziałów komunikacji w starostwach powiatowych na terenie województwa łódzkiego oraz urzędów miast: Łodzi, Piotrkowa Trybunalskiego oraz Skierniewic z prośbą o rozpowszechnianie informacji wśród podmiotów wprowadzających pojazdy na terytorium Polski.

(dowód: akta kontroli str. 484-485, 492-499)

W kontrolowanym okresie Marszałek wydał trzy postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania w sprawie wpisu lub aktualizacji wpisu do rejestru³⁸. Wnioski podmiotów dotyczyły wytwarzania odpadów komunalnych (grupa 20), których nie dotyczy obowiązek prowadzenia ewidencji (art. 66 ust. 4 pkt 1a u.o.d.).

(dowód: akta kontroli str. 453-475)

2.3. Dla funkcjonujących w województwie łódzkim instalacji MBP o statusie regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych, w okresie objętym kontrolą Marszałek wydał cztery nw. decyzje³⁹ w sprawie pozwolenia zintegrowanego:

- decyzję z dnia 7.03.2016 r. na prowadzenie przez "EKO- REGION" sp. z o.o. w Bełchatowie instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów innych niż niebezpieczne, zlokalizowanej na terenie Zakładu Zagospodarowania i Unieszkodliwiania Odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Julkowie, gmina Skierniewice;
- decyzję z dnia 1.04.2016 r. na prowadzenie przez Tonsmeier Centrum sp. z o.o. Kutno instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów innych niż niebezpieczne, zlokalizowanej na terenie Zakładu Zagospodarowania Odpadów w miejscowości Krzyżanówek, gmina Krzyżanów;
- decyzję z dnia 20 lutego 2017 r. na prowadzenie przez "EKO- REGION" sp. z o.o. Bełchatów instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów innych niż niebezpieczne, zlokalizowanej na terenie Zakładu Zagospodarowania Odpadów w miejscowości Dylów „A”, gmina Pajęczno;
- decyzję z dnia 31 lipca 2018 r. na prowadzenie instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów innych niż niebezpieczne, zlokalizowanej w Łodzi, przy ulicy Swojskiej oraz ulicy Zbąszyńskiej. Od decyzji złożono odwołanie obecnie rozpatrywane przez Ministra Środowiska.

Dla pozostałych instalacji MBP pozwolenia zintegrowane wydane zostały przed okresem objętym kontrolą⁴⁰.

(Dowód: akta kontroli str. 578-942)

Analiza wybranych decyzji⁴¹ w sprawie pozwolenia zintegrowanego wykazała m.in., że dopuszczone w nich zostało przetwarzanie odpadów poprodukcyjnych w instalacji MBP o statusie instalacji regionalnej – służącej zgodnie z art. 35 ust. 6 ustawy o odpadach – do przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

³⁸ Wniosek Szkoły Podstawowej nr 3 w Łodzi z dnia 11 kwietnia 2019 r. o wpis, wniosek Miasta Radomsko z dnia 28 stycznia 2019 r. o wpis oraz wniosek Spółdzielni Mieszkaniowej w Żychlinie z dnia 11 marca 2019 r. o aktualizację wpisu.

³⁹ Dwie w 2016 r., jedną w 2017 r. oraz jedną w 2018 r.

⁴⁰ MBP Ruszczyń – pozwolenie z dnia 10 czerwca 2015 r., MBP Płoszów – 9 listopada 2015 r., MBP Pukinin – 31 grudnia 2015 r. oraz MBP Różanna – 15 listopada 2010 r.

⁴¹ MBP Ruszczyń – pozwolenie z dnia 10 czerwca 2015 r., MBP Płoszów – 9 listopada 2015 r., MBP Pukinin – 31 grudnia 2015 r.

Wskazując przyczyny zawarcia w analizowanych decyzjach zapisów umożliwiających przetwarzanie w instalacji MBP odpadów innych niż zmieszane odpady komunalne, Marszałek wyjaśnił że:

Zgodnie z art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska⁴², pozwolenie wydaje się na wniosek prowadzącego instalację, a stosownie do art. 201 ust. 1 cyt. ustawy warunki pozwolenia ustala się bez zalecania jakiegokolwiek techniki czy technologii. Odmówić wydania pozwolenia zintegrowanego można w ściśle określonych przypadkach wskazanych w art. 186 ww. ustawy (...) oraz w art. 46 ust. 3 ustawy (...) o odpadach (...). W świetle obowiązujących przepisów prawa, brak jest zakazu wariantowego wykorzystywania ciągu technologicznego instalacji MBP do przetwarzania innych rodzajów odpadów niż zmieszane odpady komunalne. Tym samym Marszałek (...) udzielił przedmiotowego pozwolenia zintegrowanego (...) zgodnie z wnioskiem prowadzącego instalację tzn. uwzględniając jej wariantowe wykorzystywanie. Trzeba zaznaczyć, iż Marszałek (...) w wydanym pozwoleniu zintegrowanym tj. decyzji z dnia 10 czerwca 2015 r., dopuścił do przetwarzania w instalacji inne rodzaje odpadów niż zmieszane odpady komunalne oraz inne niż pochodzące z ich przetwarzania, jako odrębny wariant pracy instalacji (przetwarzanie prowadzone w ramach odrębnego procesu), w przypadkach wolnych mocy przerobowych instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych. Określone w przedmiotowym pozwoleniu zintegrowanym warunki przetwarzania odpadów nie naruszają art.9e ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach⁴³, którego to przepisu prowadzący instalację jest zobowiązany przestrzegać.

(Dowód: akta kontroli str. 943-1200, 1466-1480)

Jako sposób sprawowania nadzoru nad postępowaniem z odpadami komunalnymi w instalacjach MBP oraz prawidłowością prowadzenia ewidencji przyjmowanych odpadów komunalnych i wytwarzanych odpadów w procesie MBP, Marszałek wskazał prowadzenie kontroli tych instalacji (w 2017 r. kontrola instalacji w Płoszowie, w 2018 r. kontrola instalacji w Pukininie).

(Dowód: akta kontroli str. 1466-1480)

W czasie kontroli NIK trwały analizy warunków pozwoleń zintegrowanych na prowadzenie instalacji MBP, w związku z ogłoszeniem konkluzji BAT. W jednym przypadku – pozwolenia zintegrowanego na prowadzenie instalacji MBP zlokalizowanej w Łodzi przy ulicy Swojskiej oraz ulicy Zbąszyńskiej - w związku z rozpatrywaniem przez Ministra Środowiska odwołania od decyzji w sprawie pozwolenia zintegrowanego, Marszałek odstąpił od jej analizy.

(Dowód: akta kontroli str. 1201-1202)

Marszałek w kontrolowanym okresie dokonał zmian sześciu wydanych decyzji⁴⁴. W każdym przypadku zmiany dokonywane były na wniosek podmiotów korzystających ze środowiska. Dokonane zmiany dotyczyły w szczególności:

⁴² Dz. U. z 2019 r. poz. 1396, ze zm., dalej: „ustawa Poś”.

⁴³ Dz. U. z 2018 r. poz. 1454, ze zm., dalej: „ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach”.

⁴⁴-nr PZ/36/10 z dnia 15.11.2010 r. w sprawie pozwolenia zintegrowanego na prowadzenie przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Opocznie, Zakładu unieszkodliwiania Odpadów w miejscowości Różanna,

-z dnia 10 czerwca 2015 r., znak: RŚV1.7222.7.2015.KK, w sprawie pozwolenia zintegrowanego na prowadzenie przez FBSerwis Sp. z o.o. (poprzednia nazwa: „AMEST KAMIENSK” Sp. z o.o.) instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów innych niż niebezpieczne, zlokalizowanej na terenie zakładu w obrębie Ruszczyń,

-z dnia 9 listopada 2015 r., znak: RŚV1. 7222.40.2015. KK, w sprawie pozwolenia zintegrowanego na prowadzenie przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o. instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, zlokalizowanej na terenie zakładu w obrębie Płoszów,

-z dnia 31.12.2015 r., znak: RŚV1.7222.142.2015.ML, w sprawie pozwolenia zintegrowanego na prowadzenie przez ZGO ACQUARIUM Sp. z o.o., Rawa Mazowiecka, instalacji do mechaniczno-biologicznego

- masy i rodzajów odpadów przewidzianych do wytwarzania w wyniku funkcjonowania instalacji, eksploatacji maszyn i urządzeń oraz miejsca i sposobu ich magazynowania;
- wykazu odpadów poddawanych procesowi R12 - sortowanie w celu doczyszczenia oraz produkcja paliwa alternatywnego,
- zmiany wydajności instalacji, dobowej zdolności przetwarzania odpadów w warunkach normalnego funkcjonowania instalacji,
- zwiększenia wydajności kompostowni odpadów zielonych i innych bioodpadów,
- rozszerzenia wykazu rodzajów odpadów oraz zmiany ilości poszczególnych rodzajów odpadów przetwarzanych w procesach unieszkodliwiania, w części biologicznej instalacji MBP,
- dostosowania zapisów pozwolenia zintegrowanego w zakresie przypisania zbieranym odpadom, grup i rodzajów zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego do wymogów ustawy o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym,
- zmiany rodzajów i ilości odpadów selektywnie zebranych przyjmowanych na linię sortowniczą i poddawanych procesowi R12, R13 oraz sposobu i miejsca magazynowania odpadów,
- zmiany miejsca mechanicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz odpadów selektywnie zebranych na linii sortowniczej.

(dowód: akta kontroli str. 628-877, 943-1200)

W kontrolowanym okresie w Urzędzie nie wystąpiły przypadki odmowy lub cofnięcia decyzji w sprawie pozwolenia zintegrowanego.

(Dowód: akta kontroli str. 1207)

2.4. Urząd nie posiadał informacji o masie oraz kierunkach przekazywania do odzysku i recyklingu odpadów komunalnych przetworzonych w instalacjach MBP.

W złożonym wyjaśnieniu Dyrektor DROŚ podał m.in., że: (...) *na podstawie art. 76 ust. 1 pkt 2, art. 237a ust. 1 pkt 1 oraz art. 237aa ust. 1 pkt 1 u.o.d., „Zbiorcze zestawienia danych o rodzajach i ilości odpadów, o sposobach gospodarowania nimi oraz o instalacjach i urządzeniach służących do odzysku i unieszkodliwiania tych odpadów” przekazywane są marszałkowi województwa właściwemu ze względu na miejsce wytwarzania, zbierania lub przetwarzania odpadów, w terminie do dnia 15 marca za poprzedni rok kalendarzowy. Informacje w nich zamieszczone wprowadzane są przez pracowników Wydziału Opłat Środowiskowych tut. Departamentu do elektronicznej bazy danych pn. Wojewódzki System Odpadowy. Na podstawie wprowadzonych do bazy informacji możliwe jest wygenerowanie raportów, dotyczących m. in. rodzajów i ilości odpadów wytworzonych, zebranych oraz przetworzonych na terenie województwa łódzkiego, z podziałem na poszczególne kody odpadów, okresy sprawozdawcze (lata), procesy odzysku/unieszkodliwiania, czy też posiadaczy odpadów. Nie ma natomiast możliwości prześledzenia drogi partii odpadów od momentu wytworzenia do ostatecznego przetworzenia.*

W wyjaśnieniu zwrócono również uwagę na fakt, że: (...) *do instalacji odzysku i recyklingu, funkcjonujących na terenie województwa łódzkiego, mogą trafiać zarówno odpady wytworzone lokalnie, w granicach tutejszego województwa, jak*

przetwarzania odpadów innych niż niebezpieczne, zlokalizowanej na terenie Zakładu ZGO Pukinin w miejscowości Pukinin,

-z dnia 1.04.2016 r. znak: RŚVI.7222.141.2015.ML, w sprawie pozwolenia zintegrowanego na prowadzenie przez Tonsmeier Centrum Sp. z o.o. Kutno instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów innych niż niebezpieczne, zlokalizowanej na terenie Zakładu Zagospodarowania Odpadów w m. Krzyżanówek,

-z dnia 20 lutego 2017 r., znak: RŚVI.7222.12.2016.KK, w sprawie pozwolenia zintegrowanego na prowadzenie przez "EKO- REGION" sp. z o.o. w Belchatowie instalacji do mechaniczno- biologicznego przetwarzania odpadów innych niż niebezpieczne, zlokalizowanej na terenie Zakładu Zagospodarowania Odpadów w m. Dylów „A”.

również powstające w innych województwach. Istnieje także możliwość, że odpady wytworzone na terenie województwa łódzkiego są przekazywane do odzysku i recyklingu do instalacji zlokalizowanych poza jego granicami, co nie jest raportowane do marszałka województwa w zbiorczych zestawieniach o odpadach. Analiza decyzji administracyjnych, zezwalających na prowadzenie działalności w zakresie przetwarzania odpadów, również nie daje możliwości wytypowania instalacji do odzysku i recyklingu, które przetwarzają odpady komunalne powstałe po przetworzeniu w instalacjach MBP, bowiem uprawnienia w zakresie przetwarzania, dotyczą konkretnych kodów odpadów, nie wskazując jednocześnie źródła ich pochodzenia. Odpady poddawane odzyskowi i recyklingowi w danej instalacji mogą zatem pochodzić z różnych „strumieni”, zarówno o charakterze komunalnym, jak i przemysłowym.

(dowód: akta kontroli str. 1216-1217)

W Planie Inwestycyjnym – według przyjętych szacunków masy odpadów po MBP – zostało wskazanych osiem nowych planowanych instalacji do recyklingu odpadów znajdujących się w strumieniu odpadów komunalnych, tj. tworzyw sztucznych, szkła, papieru, metali, drewna, odpadów opakowań wielomateriałowych:

- Instalacja do recyklingu poszczególnych frakcji odpadów komunalnych i przemysłowych ZGO AQUARIUM Sp. z o.o. w Pukininie, z planowaną mocą przerobową 10 000 Mg/rok; planowany rok zakończenia budowy – 2020;
- Instalacja do recyklingu poszczególnych frakcji i rodzajów tworzyw sztucznych M7 Grupa Sp. z o.o. w Aleksandrowie Łódzkim, z planowaną mocą przerobową 3 000 Mg/rok; planowany rok zakończenia budowy – 2017;
- Instalacja do recyklingu niemetali JUKO Sp. z o.o. w Piotrkowie Trybunalskim, z planowaną mocą przerobową 20 000 Mg/rok; planowany rok zakończenia budowy – 2017;
- Instalacja do recyklingu szkła EKO-REGION Sp. z o.o. w Belchatowie, Strefa Przemysłowa Kleszczów, z planowaną mocą przerobową 50 000 Mg/rok; planowany rok zakończenia budowy – 2022;
- Instalacja do recyklingu tworzyw sztucznych EKO-REGION Sp. z o.o. w Belchatowie, Strefa Przemysłowa Kleszczów, z planowaną mocą przerobową 50 000 Mg/rok; planowany rok zakończenia budowy – 2022;
- Instalacja do recyklingu szkła EKO-REGION Sp. z o.o., instalacja w Belchatowie z planowaną mocą przerobową 50 000 Mg/rok; planowany rok zakończenia budowy – 2022;
- Instalacja do recyklingu tworzyw sztucznych EKO-REGION Sp. z o.o., instalacja w Belchatowie z planowaną mocą przerobową 50 000 Mg/rok; planowany rok zakończenia budowy – 2022;
- Instalacja do recyklingu tworzyw sztucznych Spółdzielnia Socjalna Communal Service w Brzezinach, z planowaną mocą przerobową 3 000 Mg/rok; planowany rok zakończenia budowy – 2018.

Łączną planowaną moc przerobową nowych instalacji do recyklingu odpadów ustalono na 236 000 Mg/rok.

W ramach realizacji Planu Inwestycyjnego zaplanowano do budowy 7 nowych instalacji do recyklingu odpadów budowlanych i rozbiórkowych o łącznej mocy przerobowej 420 000 Mg/rok.

W województwie łódzkim zaplanowano do budowy w Kleszczowie jedną nową instalację do termicznego przekształcania odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetworzenia odpadów komunalnych (z wyłączeniem kodu 20 03 01) oraz odpadów z innych grup wskazanych w katalogu odpadów. Planowany termin zakończenia budowy - 2019 r. Moc przerobową instalacji ustalono na 140 000 Mg/rok, przy czym zgodnie z w.p.g.o województwa łódzkiego instalacja nie

może przetworzyć więcej niż 60% wskazanej mocy przerobowej dla kodów odpadów 19 12 10 i 19 12 12 pochodzących z przetworzenia odpadów komunalnych.

Zaplanowano również sześć nw. instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych, w tym m.in. instalacje do produkcji paliwa alternatywnego wytwarzanego z udziałem odpadów komunalnych i do przetwarzania odpadów wielkogabarytowych, których łączna ustalona została na 180.000 Mg/rok:

- Instalacja do produkcji paliwa RDF, Tomaszów Mazowiecki Eneris Surowce S.A. Oddział w Tomaszowie Mazowiecki, z planowaną mocą przerobową 20 000 Mg/rok, planowany rok zakończenia budowy – 2018;
- Instalacja przetwarzania odpadów wielkogabarytowych Tomaszów Mazowiecki Eneris Surowce S.A. Oddział w Tomaszowie Mazowiecki, z planowaną mocą przerobową 25 000 Mg/rok, planowany rok zakończenia budowy – 2018;
- Budowa kompostowni osadów ściekowych i innych odpadów ulegających biodegradacji Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o., Radomsko, z planowaną mocą przerobową 20 000 Mg/rok, planowany rok zakończenia budowy – 2019;
- Instalacje do produkcji paliwa RDF Tönsmeier Centrum Sp. z o.o., Kutno, Krzyżanówek z planowaną mocą przerobową 80 000 Mg/rok, planowany rok zakończenia budowy – 2017;
- Instalacja do produkcji paliwa RDF Regionalny Zakład Zagospodarowania Odpadów Komunalnych w Piaskach Bankowych, gmina Bielawy z planowaną mocą przerobową 10 000 Mg/rok, planowany rok zakończenia budowy – 2017;
- Instalacja do produkcji paliwa RDF Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Płoszowie, Radomsko PGK Sp. z o.o. z planowaną mocą przerobową 25 000 Mg/rok, planowany rok zakończenia budowy – 2020.

(Dowód: akta kontroli str. 94)

2.5. W w.p.g.o. nie określono masy wytwarzanych w instalacjach MBP paliw alternatywnych. Dyrektor DROŚ wyjaśnił, że informacje w powyższym zakresie zawarte są w pozwoleniach zintegrowanych. W instalacjach MBP wytwarzany jest odpad o kodzie 19 12 12 – inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11, który po przetworzeniu w instalacji do wytwarzania paliwa alternatywnego może stanowić odpad o kodzie 19 12 10 – odpady palne (paliwo alternatywne). Stosownie do załącznika do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 1 lipca 2015 r. w sprawie sposobu i formy sporządzania wojewódzkiego planu gospodarki odpadami oraz wzoru planu inwestycyjnego (Dz. U. z 2015 r., poz. 1016), w Planie Inwestycyjnym wymagane było określenie dostępnych mocy przerobowych i masy przetworzonych odpadów. Według tego opracowania suma mocy przerobowych istniejących instalacji do produkcji paliw alternatywnych wynosiła 380 720 Mg/rok do końca 2016 r. a od stycznia 2017 r. wynosiła 203 720 Mg/rok⁴⁵.

Według Raportu Wojewódzkiego Systemu Odpadowego dla województwa łódzkiego, w wykazie odpadów wg rodzaju prowadzonej działalności wykazano masę wytworzonych i przetworzonych w latach 2016-2018⁴⁶ odpadów o kodzie 19 12 10, wynoszącą łącznie 169 121 Mg.

(dowód: akta kontroli str. 1217-1218)

Według przyjętych w w.p.g.o. założeń w zakresie termicznego przetwarzania odpadów o kodzie 19 12 10, instalacja Cementowni WARTA SA, w ramach posiadanej mocy przerobowej dla tego kodu, będzie przetwarzała nie więcej niż 60% odpadów, tzw. paliwa alternatywnego pochodzącego z przetworzenia odpadów

⁴⁵ Zgodnie z decyzją administracyjną z 6 stycznia 2017 r. moc przerobowa jednej z instalacji została zmniejszona z 200 000 do 23 000 Mg/rok

⁴⁶ 2016 r. – 44 019,7700 Mg, 2017 r. – 68 725,5240 Mg, 2018 r. – 56 376,0050 Mg.

komunalnych województwa łódzkiego. Do czasu wybudowania planowanej instalacji do termicznego przekształcania odpadów moc przerobowa cementowni w zakresie przetworzenia odpadu 19 12 10 pochodzącego z przetworzenia odpadów komunalnych nie przekroczy wskazanego w Kpgo⁴⁷ wskaźnika 30% i wyniesie odpowiednio w 2016 r. około 14% a w 2020 r. – 12,9%.

(Dowód: akta kontroli str.)94, 1219-1220

2.6. Gospodarowanie odpadami powstałymi w wyniku procesu przetwarzania w instalacjach MBP monitorowane było na podstawie sprawozdań z realizacji w.p.g.o. sporządzanych za okresy trzyletnie. W ramach nadzoru były prowadzone i zlecane innym uprawnionym podmiotom kontrole sposobu gospodarowania odpadami w instalacjach MBP oraz w instalacjach odzysku, w tym recyklingu.

Instalacje wymagające pozwolenia zintegrowanego podlegały okresowym kontrolom prowadzonym przez pracowników Wydziału Środowiska i Gospodarki Wodnej DROŚ, zgodnie z zatwierdzonym planem kontroli. Dodatkowo w sytuacjach doraźnych potrzeb (np. w związku ze skargami) przeprowadzono kontrole nieplanowane. Marszałek występował również o przeprowadzenie kontroli do WIOŚ.

(Dowód: akta kontroli str. 1466-1480)

Podjęte w latach 2016-2019 działania kontrolne zostały przeprowadzone w wyniku zdarzenia losowego, tj. pożaru jaki miał miejsce w dniu 5 lipca 2018 r. na składowisku odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne na terenie Zakładu ZGO Pukinin. Marszałek wystąpił do Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Łodzi o przeprowadzenie kontroli instalacji na terenie ww. Zakładu. Ponadto służby Marszałka przeprowadziły w dniu 24 lipca 2018 r. kontrolę instalacji objętych pozwoleniami zintegrowanymi (do składowania odpadów niebezpiecznych, odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne; do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów innych niż niebezpieczne); pozwolenia sektorowego w zakresie gospodarki odpadami (w sprawie pozwolenia na wytwarzanie odpadów oraz zezwolenia na zbieranie i przetwarzanie odpadów - nie objętych obowiązkiem uzyskania pozwolenia zintegrowanego). W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gospodarki odpadami.

(dowód: akta kontroli str. 1222-1260)

2.7. Przed wejściem w życie ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw⁴⁸, Marszałek nie uczestniczył w kontrolach WIOŚ poprzedzających wydanie pozwoleń zintegrowanych. Nie zwracał się również o przeprowadzenie kontroli przez wojewódzkiego inspektora lub komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej. Niepodejmowanie powyższych działań – według wyjaśnień Dyrektora DROŚ – wynikało z braku w obowiązujących wówczas przepisach podstawy prawnej do dokonywania takich czynności przed wydaniem decyzji w sprawie pozwoleń zintegrowanych. Nie wystąpił przypadek wydania przez wojewódzkiego inspektora lub komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej negatywnej opinii dotyczącej spełniania wymagań określonych w przepisach ochrony środowiska.

(dowód: akta kontroli str. 1208)

W okresie od dnia 5 września 2018 r. Marszałek wydał łącznie 22 decyzje w sprawach zezwoleń na zbieranie odpadów, zezwoleń na przetwarzanie odpadów oraz pozwoleń na wytwarzanie odpadów uwzględniające zbieranie lub przetwarzanie odpadów. Pracownicy Urzędu uczestniczyli w kontrolach prowadzonych przez WIOŚ w Łodzi, o których mowa art. 41a ust. 1 ustawy o odpadach, w ramach postępowań prowadzonych przez Marszałka, a fakt ten podlegał odnotowaniu w protokołach Inspekcji.

⁴⁷ Krajowy plan gospodarki odpadami.

⁴⁸ Dz. U. z 2018 r. poz. 1592 ze zm.

(dowód: akta kontroli str. 1261)

2.8. W kontrolowanym okresie do Urzędu nie wpływały informacje odnośnie pożarów instalacji MBP, jak również informacje dotyczące problemów z zagospodarowaniem odpadów powstających w wyniku przetwarzania odpadów komunalnych w instalacjach MBP lub instalacjach odzysku, w tym recyklingu odpadów.

(dowód: akta kontroli str. 1208)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W Urzędzie analiza warunków pozwoleń zintegrowanych została przeprowadzona z naruszeniem terminu określonego w art. 215 ust. 1 ustawy Poś, tj. dopiero w trakcie trwania kontroli NIK, w sytuacji gdy w myśl ww. przepisu analiza ta winna być przeprowadzona przez organ właściwy do wydania pozwolenia niezwłocznie po publikacji przez Komisję Europejską w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej konkluzji BAT, która miała miejsce w dniu 10 sierpnia 2018 r., lecz nie później niż w terminie 6 miesięcy od dnia publikacji.

Zgodnie z wyjaśnieniami Marszałka, spowodowane to było dużą liczbą i skomplikowanym zakresem spraw powierzonych pracownikom Zespołu ds. pozwoleń zintegrowanych oraz zbyt małą obsadą kadrową.

(dowód: akta kontroli str. 1201-1202, 1466-1480)

OCENA CZĄSTKOWA

W Urzędzie prowadzono i aktualizowano bazę danych o produktach i opakowaniach oraz gospodarce odpadami, w tym rejestr podmiotów wprowadzających produkty, produkty w opakowaniach i gospodarujących odpadami. Wpisy dokonywane w rejestrze przez uprawnionych pracowników zawierały wszystkie wymagane przepisami prawa informacje. Marszałek wydał decyzje w sprawie pozwoleń zintegrowanych na prowadzenie instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów innych niż niebezpieczne. W wymaganym terminie nie dokonano jednak przeglądu decyzji pod kątem spełnienia konkluzji BAT.

OBSZAR

3. Działania na rzecz ograniczenia składowania odpadów komunalnych

Opis stanu
faktycznego

W w.p.g.o. określone zostały cele służące zapobieganiu powstawania odpadów i ograniczania ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, kierowanych na składowiska odpadów.

Na lata 2016 – 2022 ustalone zostały cele krótkoterminowe obejmujące m.in.:

- zmniejszenie ilości powstających odpadów;
- doprowadzenie do funkcjonowania systemów zagospodarowania odpadów zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami (m.in. osiągnięcie poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia frakcji: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła z odpadów komunalnych w wysokości minimum 50% ich masy do 2020 r.);
- zmniejszenie udziału zmieszanych odpadów komunalnych w całym strumieniu odbieranych i zbieranych odpadów (zwiększenie udziału odpadów zbieranych selektywnie);
- zmniejszenie masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, kierowanych na składowiska odpadów, aby w 2020 r. nie składowano więcej niż 35% masy tych odpadów w stosunku do masy odpadów wytworzonych w 1995 r.;
- zaprzestanie składowania odpadów ulegających biodegradacji selektywnie zebranych;
- zaprzestanie składowania zmieszanych odpadów komunalnych bez przetworzenia;

- ograniczenie liczby miejsc nielegalnego składowania odpadów komunalnych;
- należyte monitorowanie i kontrola postępowania z frakcją odpadów komunalnych wysortowaną ze strumienia zmieszanych odpadów komunalnych i nieprzeznaczoną do składowania (19 12 12);
- zbilansowanie funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi w świetle obowiązującego zakazu składowania określonych frakcji odpadów komunalnych i pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych od 1 stycznia 2016 r.

Dla perspektywy długoterminowej do roku 2028 przyjęto m.in. doprowadzenie do funkcjonowania systemów zagospodarowania odpadów zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami (do 2025 r. recykling 60% odpadów komunalnych).

W przyjętych celach i działaniach ustalono kierunki działań w zakresie gospodarki odpadami komunalnym, w tym m.in:

- badania dotyczące analizy składu morfologicznego odpadów oraz właściwości fizycznych i chemicznych odpadów);
- zbilansowanie funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi w świetle obowiązującego zakazu składowania określonych frakcji odpadów komunalnych i pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych;
- finansowanie inwestycji modernizacji instalacji przetwarzających odpady komunalne, w tym odpady ulegające biodegradacji selektywnie zebrane;
- dokonanie ponownej analizy podziału na regiony gospodarki odpadami komunalnymi pod kątem racjonalnego wykorzystania istniejących mocy przerobowych instalacji, z uwzględnieniem aspektów ekologicznych i ekonomicznych;
- prowadzenie przez gminy gospodarki odpadami komunalnymi w ramach systemu regionów gospodarki odpadami komunalnymi w oparciu o RIPOK;
- wdrażanie przez przedsiębiorców klauzuli BAT.

Na rzecz zapobiegania powstawania odpadów, w w.p.g.o. przewidziano m.in. działania umożliwiające powtórne użycie, w przypadku odpadów komunalnych innych niż odpady żywności i odpady ulegające biodegradacji (np. tworzenie punktów ponownego użycia umożliwiających wymianę rzeczy używanych, tworzenie punktów napraw rzeczy oraz produktów, organizowanie giełd wymiany różnych rzeczy). W zakresie odpadów żywności i innych odpadów ulegających biodegradacji, przewidziano m.in. tworzenie banków żywności, wykorzystywanie odpadów żywności niezdatnej dla ludzi do innych celów.

Określone zostały również kierunki działania w zakresie zbierania i transportu odpadów. Przewidziano m.in. wdrożenie odpowiedniego systemu selektywnego zbierania i odbierania odpadów u źródła, zagospodarowanie na terenach wiejskich odpadów zielonych i innych bioodpadów we własnym zakresie, (m.in. w kompostownikach przydomowych lub w biogazowniach rolniczych), a na terenach z zabudową jednorodziną w kompostownikach przydomowych.

W zakresie recyklingu i przygotowania do ponownego użycia przewidziano m.in. modernizację technologii stosowanych w MBP, dążenie do maksymalnego zwiększenia masy odpadów komunalnych poddawanych recyklingowi, promowanie i realizację działań na rzecz przygotowania do ponownego użycia oraz recyklingu nadających się do tego produktów lub materiałów wydzielonych ze strumienia odpadów komunalnych.

W zakresie innych metod odzysku i unieszkodliwiania odpadów, jako niezbędne uznano w szczególności:

- maksymalizację poziomów odzysku poprzez: wydawanie decyzji związanych z realizacją celów spełniających założenia planów gospodarki odpadami oraz ich

egzekwowanie, a także wspieranie i propagowanie badań nad technologiami odzysku odpadów;

- wdrożenie zrównoważonego systemu zastosowania termicznych metod przekształcania odpadów komunalnych z odzyskiem energii, w sposób niestanowiący zagrożenia dla ustalonych poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu, koordynację działań na poziomie województwa w zakresie planów rozwoju infrastruktury służącej przetwarzaniu odpadów komunalnych,

W zakresie ograniczania składowania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, przewidziano m.in. zwiększenie efektywności przetwarzania zmieszanych odpadów w MBP w części mechanicznej, na rzecz ograniczenia masy odpadów przeznaczonych do składowania.

(Dowód: akta kontroli str. 94)

W w.p.g.o. ustalono harmonogram zadań mających na celu poprawę systemu gospodarowania odpadami, w tym zadania ogólne w zakresie gospodarki odpadami (23 zadania), gospodarki odpadami niebezpiecznymi (18 zadań), gospodarki pozostałymi rodzajami odpadów (15 zadań). Dla poszczególnych zadań ustalono jednostki odpowiedzialne za ich realizację, planowane terminy, szacunkowe koszty (wyłącznie dla niektórych zadań dotyczących odpadów niebezpiecznych i innych rodzajów odpadów) oraz źródła ich finansowania. Według przyjętych założeń realizacja działań strategicznych finansowana będzie środkami własnymi przy udziale środków WFOŚiGW, NFOŚiGW oraz środków unijnych.

Harmonogram realizacji inwestycji zmierzających do wdrażania hierarchii sposobów postępowania z odpadami został przedstawiony w Planie Inwestycyjnym. W harmonogramie wskazano planowane inwestycje w podziale na rodzaj instalacji, a także instrumenty, narzędzia i źródła ich finansowania (całkowitą kwotę przewidzianą na inwestycję oraz kwotę dofinansowania i jego źródło). Harmonogram określał jednostkę realizującą inwestycję oraz planowany okres realizacji. Zaplanowano w nim zadania (w podziale na modernizację, rozbudowę, budowę) dotyczące:

- punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych – zaplanowano 16 inwestycji polegających na rozbudowie i modernizacji na łączną kwotę 7 260 tys. zł i budowę 37 PSZOK na łączną kwotę 13 057,4 tys. zł.
- instalacji do doczyszczania selektywnie zebranych frakcji odpadów (w tym przyjmujące zmieszane odpady komunalne) - zaplanowano 11 instalacji do rozbudowy i modernizacji na łączną kwotę 125 100 tys. zł i 3 inwestycje polegające na budowie instalacji – na łączną kwotę 13 300 tys. zł.
- instalacji do przetwarzania odpadów zielonych lub/i innych odpadów – zaplanowano 6 instalacji do rozbudowy i modernizacji na łączną kwotę 27 650 tys. zł i budowę 2 instalacji na kwotę 6 820 tys. zł.
- instalacji do recyklingu odpadów – zaplanowano 2 inwestycje polegające na rozbudowie i modernizacji o łącznej wartości 5 000 tys. zł i budowę 8 instalacji - koszt 77 500 tys. zł.
- instalacji do recyklingu odpadów budowlanych i rozbiórkowych – zaplanowano budowę 7 inwestycji o łącznym koszcie 46 000 tys. zł.
- instalacji MBP – zaplanowano 8 inwestycji do rozbudowy i modernizacji na łączną kwotę 141 785 tys. zł i 1 inwestycję do budowy na łączną kwotę 56 709,5 tys. zł.
- instalacji do termicznego przekształcania odpadów komunalnych i pochodzących z przetworzenia odpadów komunalnych – zaplanowano budowę 1 inwestycji do budowy koszt której oszacowano w wysokości 450 000 tys. zł.
- składowisk odpadów komunalnych o statusie regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych – zaplanowano 8 inwestycji do rozbudowy

i modernizacji⁴⁹ na łączną kwotę 92 585 tys. zł i jedną inwestycję do budowy na łączną kwotę 3 308,95 tys. zł.

- innych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych – zaplanowano 2 inwestycje do rozbudowy na łączną kwotę 6 000 tys. zł i 6 inwestycji do budowy na łączną kwotę 61 500 tys. zł.

Całkowita kwota brutto przewidziana na realizację inwestycji, oszacowana została na kwotę 1 119 110 tys. zł, w tym dofinansowanie z NFOSiGW, WFOŚiGW oraz środków unijnych, na kwotę 327 592 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 94)

W w.p.g.o. ustalono, że dla właściwej jego realizacji i wdrażania prowadzony będzie monitoring zaplanowanych działań. Przyjęto, że ocena realizacji zadań będzie przeprowadzana w formie sprawozdania obejmującego okres 3 lat kalendarzowych. Opracowany został – na podstawie zaleceń Krajowego Planu Gospodarki Odpadami 2022 – katalog wskaźników do monitorowania realizacji w.p.g.o. oraz określono oczekiwane wartości monitorowanego wskaźnika. Przyjęto, że źródłem danych do monitorowania będą dane publikowane przez Główny Urząd Statystyczny, WIOŚ oraz bazy danych Urzędu.

(dowód: akta kontroli str. 94)

Ocena potrzeb w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych dokonana została na podstawie analizy sprawozdań wójtów, burmistrzów lub prezydentów miast z realizacji zadań w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi oraz celów wskazanych do realizacji w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi, w szczególności celu dotyczącego osiągnięcia poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia frakcji papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła.

(dowód: akta kontroli str. 1218)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

W województwie łódzkim podjęte zostały działania na rzecz ograniczenia składowania odpadów. W oparciu o analizy przeprowadzone w Urzędzie, określono w w.p.g.o. cele i zadania służące zapobieganiu powstawania odpadów i ograniczania ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, kierowanych na składowiska odpadów. Zgodnie z wymogami art. 35 ust. 1 pkt 5 ustawy o odpadach, w Planie ustalono harmonogram, wykonawców i sposób finansowania zadań wynikających z przyjętych kierunków działań.

OBSZAR

4. Działania na rzecz zgodnego z przepisami prawa unieszkodliwiania odpadów na składowiskach odpadów.

Opis stanu
faktycznego

4.1. Zarządzający składowiskami odpadów posiadali ważne decyzje w sprawie pozwoleń zintegrowanych, wydane przez Marszałka.

W okresie objętym kontrolą, Marszałek wydał 3 nw. decyzje dla zarządzających składowiskami odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne:

- z dnia 24.02.2016 r. w sprawie pozwolenia zintegrowanego na prowadzenie przez „EKO- REGION” Sp. z o. o. w Belchatowie instalacji do składowania odpadów, o zdolności przyjmowania ponad 10 ton odpadów na dobę lub o całkowitej pojemności ponad 25 000 ton (kwatery nr 2) położonej na terenie

⁴⁹ Składowiska odpadów: w Krzyżanówku (Tonsmeier Centrum Sp. z o.o.), we Frankach (Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Krośniewicach), w Ruszczynie (FBSerwis Kamieński Sp. z o.o.), w Teklinowie („EKO-REGION” Sp. z o.o.), w Dylowie „A” („EKO-REGION” Sp. z o.o.), w Julkowie („EKO-REGION” Sp. z o.o.), w Pukininie (ZGO AQUARIUM Sp. z o.o.), w Płoszowie (Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Radomsku).

Zakładu Zagospodarowania i Unieszkodliwiania Odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Julkowie, gmina Skierniewice,

- z dnia 11.08.2016 r. w sprawie pozwolenia zintegrowanego na prowadzenie przez "EKO-REGION" sp. z o.o. w Belchatowie instalacji do składowania odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, zlokalizowanej na terenie zakładu w gminie Koluszki,
- z dnia 27.06.2016 r. w sprawie pozwolenia zintegrowanego na prowadzenie przez „ZGO AOUARIUM Sp. z o.o. w Rawie Mazowieckiej instalacji do składowania odpadów niebezpiecznych, odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne na terenie Zakładu ZGO Pukinin, gmina Rawa Mazowiecka.

W kontrolowanym okresie Marszałek dokonywał – na wniosek ww. podmiotów – zmian wydanych decyzji. Zmiany te dotyczyły w szczególności:

- danych rejestrowych podmiotów prowadzących;
- pojemności kwatery, zamykania kwatery;
- zmiany warunków wytwarzania, składowania, odzysku i przetwarzania odpadów;
- rozszerzania i redukowania wykazu rodzajów odpadów przewidzianych do przetwarzania w procesie unieszkodliwiania metodą D5;
- rozszerzania i redukowania wykazu rodzajów odpadów przewidzianych do przetwarzania w procesie odzysku metodą R3 i R5;
- zmiany ilości zużywanej wody oraz oleju napędowego w ciągu roku;
- zmiany ilości i składu prognozowanych do wytworzenia ścieków przemysłowych;
- zmiany wielkości emisji hałasu;
- dostosowania zapisów decyzji do obowiązujących przepisów prawa.

(Dowód: akta kontroli str. 1262-1339)

4.2. W w.p.g.o. określono prognozowaną masę wytwarzanych odpadów komunalnych w perspektywie lat 2016-2030. Zakładając realizację wymogów dotyczących wskaźników odzysku i recyklingu dla papieru, tworzyw sztucznych, szkła i metali oraz ograniczenia składowania odpadów ulegających biodegradacji, prognozowana jest tendencja zmniejszania się strumienia zmieszanych odpadów komunalnych (20 03 01). Przyjęto, że kierowanie odpadów zmieszanych do instalacji MBP będzie powodowało zmniejszenie ilości odpadów składowanych (odpady o kodach 19 12 12, 19 05 03, oraz 19 05 99). W szacunkach ujętych w w.p.g.o., masy zmieszanych odpadów komunalnych przeznaczone do zebrania i odebrania oraz masy pozostałości po przetworzeniu przeznaczone do składowania, w latach 2016-2020 przedstawiały się następująco:

	Prognozowana masa odpadów do zebrania i odebrania (Mg/rok)				
	2016	2017	2018	2019	2020
Zmieszane odpady komunalne (20 03 01)	516.266	552.232	545.272	526.673	508.212
Pozostałość po przetworzeniu przeznaczona do składowania*)	258.133	276.116	272.636	263.337	254.106
Odpady skierowane do składowania**)	371.130	415.167	416.494	-	-

*) przyjęto, że do składowania kierowanych będzie 50% strumienia odpadów przyjmowanych do przetworzenia w instalacjach MBP.

***) według sprawozdań rocznych

Pozwolenia zintegrowane dla funkcjonujących składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne wydano na czas nieoznaczony. Jedynie dla składowiska odpadów w miejscowości Franki gmina Krośniewice, termin ważności pozwolenia ustalono do dnia 31.01.2026 r.

W Planie inwestycyjnym przewidziano do rozbudowy oraz modernizacji 8 składowisk odpadów komunalnych (co opisano w pkt. 3 niniejszego wystąpienia) o łącznej planowanej pojemności ponad 4 mln m³.

(Dowód: akta kontroli str. 94)

4.3. W DROŚ sporządzane były na poszczególne lata harmonogramy kontroli przestrzegania przepisów o ochronie środowiska, w tym kontroli składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne. W kontrolowanym okresie upoważnieni pracownicy przeprowadzili kontrole nw. podmiotów prowadzących składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne:

- Wodociągi i Kanalizacja – Zgierz Sp. z o.o. – składowisko położone w Zgierzu, przy ulicy Łukasińskiego 1/13 – kontrola w lutym 2017 r.;
- Ozorkowskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. – składowisko w miejscowości Modlna, gm. Ozorków - kontrola w listopadzie 2018 r.;
- MIG-MA Sp. z o.o., Żychlin – składowisko w Żychlinie – kontrola w styczniu 2019 r.

Przedmiotem badań była ocena prawidłowości wywiązywania się przez podmioty z obowiązków w zakresie opłat za korzystanie ze środowiska oraz sporządzania i przekazywania zbiorczych zestawień danych o rodzajach i ilości odpadów, o sposobach gospodarowania nimi oraz o instalacjach i urządzeniach służących do odzysku i unieszkodliwiania odpadów. Nie wykazano nieprawidłowości w zakresie zagospodarowania poszczególnych rodzajów odpadów.

(Dowód: akta kontroli str. 1340-1422)

W latach 2016-2017 prowadzone były również kontrole planowe zamkniętych i rekultywowanych składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne zlokalizowanych w miejscowościach: Borek - gmina Łęczyca, Brodnia Górna - gmina Buczek, Czarnocin - gmina Czarnocin, Doły Brzeskie - gmina Grabica, Żychlin - gmina Żychlin, Orchów - gmina Łask, Rozprza - gmina Rozprza, Działoszyn - gmina Działoszyn, Brzustów - gmina Inowłódz, Młynary - gmina Wolbórz, Rokszycy Nowe - gmina Biała Rawska, Krzyż - gmina Czastary, Rydzew Gęsina - gmina Brzeźnio, Moszczenica - gmina Moszczenica.

(Dowód: akta kontroli str. 1423-1425)

W okresie objętym kontrolą Marszałek przeprowadził również kontrole w trybie doraźnym i występował do innych organów o przeprowadzenie kontroli w ramach posiadanych kompetencji:

- w dniu 30 października 2018 r. przeprowadził kontrolę na składowisku odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne oraz w sortowni odpadów znajdujących się w miejscowości Moski, Zduńska Wola. W wyniku przeprowadzonej kontroli wysłane zostało wezwanie do zaniechania naruszeń i usunięcia nieprawidłowości zaistniałych na składowisku odpadów, o którym mowa w art. 195 ust. 2 ustawy Poś. Po kontroli przeprowadzonej ponownie w dniu 24 kwietnia 2019 r., pismem z dnia 15 maja 2019 r. wysłano zawiadomienie o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie cofnięcia udzielonego pozwolenia zintegrowanego w związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości na składowisku. Jednocześnie wezwano do zaniechania naruszeń związanych z nieprawidłowym magazynowaniem odpadów;
- w związku z pismem Departamentu Postępowań Kontrolnych CBA z dnia 25 października 2017 r. dotyczącym anonimowego zgłoszenia wskazującego na możliwe nieprawidłowości w zagospodarowaniu odpadów przez Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Płoszowie, Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. z siedzibą w Radomsku, Marszałek przeprowadził w dniu 15 listopada 2017 r. kontrolę, zgodnie z właściwością określoną przepisami art. 379 ust. 1 ustawy Poś oraz art. 9w ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. W toku kontroli nie stwierdził

nieprawidłowości. Marszałek wystąpił także do WIOŚ w Łodzi o przeprowadzenie stosownej kontroli;

- w związku z pożarem w dniu 5 lipca 2018 r. na składowisku odpadów w Pukininie przeprowadzone zostały kontrole WIOŚ i Urzędu, które opisane zostały w pkt. 2.6 niniejszego wystąpienia.

(dowód: akta kontroli str. 1422)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Zarządzający składowiskami posiadali ważne decyzje w sprawie pozwoleń zintegrowanych, wydane przez Marszałka Województwa Łódzkiego. W okresie objętym kontrolą Marszałek przeprowadzał kontrole planowe i doraźne składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w zakresie przestrzegania przepisów o ochronie środowiska. Występował również do innych organów o przeprowadzenie kontroli w ramach posiadanych kompetencji.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków pokontrolnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Łodzi. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Łódź, 30 września 2019 r.

Kontrolerzy:

Dariusz Krawczyk
Doradca techniczny

„/-”

Katarzyna Marciniak
Starszy inspektor kontroli państwowej

„/-”

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi
Dyrektor
Przemysław Szewczyk

„/-”

Zmian w wystąpieniu pokontrolnym dokonał

Dyrektor Delegatury
Najwyższej Izby Kontroli w Łodzi
Przemysław Szewczyk

.....

